

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2022

Chișinău

Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la proiectele de investiții capitale publice

În temeiul art. 41 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 223-230, art. 519), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la proiectele de investiții capitale publice (se anexează).
2. Se recomandă autorităților publice locale aplicarea prevederilor Regulamentului menționat în procesul de gestionare a proiectelor de investiții capitale publice finanțate integral din sursele bugetelor locale.
3. Autoritățile publice centrale, în a căror competență este gestionarea fondurilor de dezvoltare, vor aduce actele normative în domeniul respectiv în concordanță cu prezenta hotărâre.
4. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Finanțelor.
5. Se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 1029/2013 cu privire la investițiile capitale publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 311, art. 1157), cu modificările ulterioare.

6. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul infrastructurii
și dezvoltării regionale

Andrei SPÎNU

Ministrul finanțelor

Dumitru Budianschi

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr.

REGULAMENT **cu privire la proiectele de investiții capitale publice**

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul cu privire la proiectele de investiții capitale publice (în continuare – *Regulament*) stabilește un mecanism de identificare, evaluare, planificare, aprobare, implementare, monitorizare și gestionare a proiectelor de investiții capitale publice finanțate din bugetul de stat.

2. Regulamentul are drept scop asigurarea unui cadru normativ privind procedurile naționale de management ale proiectelor de investiții capitale publice eligibile pentru finanțare din bugetul de stat.

3. Prevederile Regulamentului se aplică tuturor proiectelor de investiții capitale publice finanțate din resursele bugetului de stat, inclusiv din contul surselor externe, fondurilor de dezvoltare, precum și asupra contribuției bugetului de stat la implementarea proiectelor din contul resurselor bugetelor locale.

4. În sensul Regulamentului, sunt utilizate următoarele noțiuni:

investiții capitale publice – cheltuieli bugetare care vizează crearea mijloacelor fixe noi, inclusiv prin construcție, precum și reconstrucția, extinderea, restaurarea mijloacelor fixe existente.

proiect de investiții capitale – cheltuieli aferente creării unui activ sau unui grup de active care au un scop comun și rezultate clar definite, care vor fi realizate într-un interval de timp stabilit, al cărui implementare are ca rezultat: crearea mijloacelor fixe noi sau reconstrucția, extinderea, restaurarea mijloacelor fixe existente;

ciclul proiectului de investiții capitale – o succesiune de etape care include: identificarea și evaluarea preliminară; pregătirea, fundamentarea tehnică și economică; examinarea și determinarea eligibilității; selectarea și aprobarea; implementarea și monitorizarea; evaluarea finală și post-implementare;

analiza cost-beneficiu – instrument analitic de fundamentare tehnico-economică, care evaluează și compară costurile cu beneficiile socio-economice și financiare ale unui proiect de investiții capitale;

analiza cost-eficacitate – instrument analitic de fundamentare tehnico-economică, care evaluează și compară costurile opțiunilor alternative, presupunând că beneficiile proiectului sunt aceleași;

eficiența – efectele din exploatarea resurselor în vederea atingerii celui mai înalt nivel de rezultate.

eficacitate – atingerea rezultatelor așteptate.

documentația de proiect și estimarea costului – set de documente grafice și textuale care cuprind soluții tehnice și economice de realizare a obiectivului de investiții capitale, necesare pentru fundamentarea și implementarea proiectului;

fonduri de dezvoltare – mijloace financiare care se alocă anual din contul mijloacelor bugetului de stat în scopul implementării proiectelor de dezvoltare a infrastructurii: Fondul național pentru dezvoltare regională și locală, Fondul Național pentru Mediu, Fondul pentru eficiență energetică, Fondul rutier, Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, și alte programe, alocațiile cărora sunt utilizate pentru proiecte de investiții capitale publice;

performanța proiectului de investiții capitale – rezultatele intermediare sau finale ale proiectului evaluate prin utilizarea unor indicatori cantitativi specifici (de produs), calitativi (de rezultat) și de eficiență;

proiect în curs de execuție – proiect de investiții capitale pentru care a fost luată decizia privind lansarea acestuia, au fost prevăzute mijloace financiare pentru implementare și a fost elaborată documentația de proiect și de deviz;

raportul cost-calitate – indicator analitic, care determină dacă scopul proiectului de investiții capitale a fost atins la un cost rezonabil și resursele proiectului sunt utilizate economic, eficient și eficace;

studiu de fezabilitate – un document în baza căruia documentația de proiect este elaborată, care include și prezintă informații despre impactul multidimensional al proiectului, de asemenea despre viabilitatea economică și sustenabilitatea financiară a proiectului de investiții capitale publice, se analizează, se fundamentează și se propune minimum două opțiuni tehnico-economice diferite, se recomandă, în mod justificat și documentat opțiunea tehnico-economică, optimă pentru realizarea obiectivului de investiții.

II. PRINCIPIILE DE BAZĂ ÎN GESTIONAREA PROIECTELOR DE INVESTIȚII CAPITALE PUBLICE

5. Cheltuielile pentru investițiile capitale finanțate de la bugetul de stat se planifică, se execută și se raportează ca parte a procesului bugetar, cu respectarea procedurilor bugetare stabilite de cadrul legal în domeniul finanțelor publice.

6. Proiectele de investiții capitale publice finanțate din bugetul de stat se planifică, aprobă și se gestionează în corespundere cu următoarele principii de bază:

principiul planificării strategice – potrivit căruia propunerile de proiecte vor fi supuse unui proces de stabilire a priorităților în ceea ce privește impactul asupra priorităților de politică și obiectivelor stabilite în documentele de planificare strategică pe termen mediu;

principiul performanței - potrivit căruia alocarea resurselor pentru proiecte și rapoartele de implementare a acestora se vor baza pe rezultatele previzionate, intermediare și finale;

principiul raportului cost-calitate – potrivit căruia beneficiarii proiectului trebuie să se asigure că vor utiliza resursele bugetare în mod economic, eficient și eficace, asigurând o rată cost-calitate înaltă;

principiul durabilității – potrivit căruia se va lua în considerare în planificarea și aprobarea proiectelor de investiții capitale publice impactul și costurile de funcționare și întreținere ulterioare finalizării proiectului;

principiul realismului – potrivit căruia disponibilitatea resurselor bugetare și capacitatea de implementare a proiectului se va lua în considerare în faza de planificare.

III. RESPONSABILITĂȚILE MINISTERULUI FINANTELOR ÎN DOMENIUL INVESTIȚIILOR CAPITALE PUBLICE, CARE SE INCLUD ÎN ANEXĂ LA LEGEA BUGETARĂ ANUALĂ

7. În conformitate cu art. 20 din Legea 181/2014 și respectând principiile stabilite de art. 7-13 din legea menționată, Ministerul Finanțelor este responsabil de:

1) stabilirea limitelor de cheltuieli pentru investiții capitale publice în cadrul elaborării proiectului Cadrului Bugetar pe Termen Mediu (în continuare – *CBTM*)/legii bugetului de stat;

2) recepționarea și generalizarea propunerilor autorităților bugetare cu privire la proiecte noi de investiții capitale publice și în curs de execuție cu finanțare de la bugetul de stat;

3) asigurarea activității Grupului de lucru pentru investiții capitale publice al Ministerului Finanțelor (în continuare – *Grupul de lucru*);

4) determinarea eligibilității proiectelor noi de investiții capitale publice, în baza cerințelor stabilite în anexa nr. 2 la Regulament „Cerințe de evaluare a eligibilității proiectelor noi de investiții capitale publice”;

5) întocmirea portofoliului proiectelor în curs de execuție și proiectelor noi eligibile de investiții capitale publice pentru următorii 3 ani;

6) includerea în proiectul *CBTM*/legii bugetului de stat a proiectelor eligibile de investiții capitale publice, selectate de către organul responsabil de planificare strategică (*CIPS*);

7) elaborarea normelor metodologice și oferirea suportului metodologic autorităților bugetare;

8) asigurarea finanțării proiectelor de investiții capitale publice în baza solicitărilor de plată ale beneficiarilor de proiecte;

9) monitorizarea implementării proiectelor de investiții capitale publice;

10) asigurarea funcționării sistemului informațional „Registrul proiectelor de investiții capitale” (în continuare – *SI RPIC*).

8. Ministerul Finanțelor poate înainta către organul responsabil de planificare strategică (CIPS) propuneri de suspendare a unui proiect la orice etapă de implementare, dacă sunt înregistrate una din următoarele situații:

- 1) scăderea semnificativă a cererii pentru rezultatele preconizate ale proiectului, considerând că proiectul nu corespunde planului inițial;
- 2) stoparea lucrărilor pe o perioadă mai mare de 3 ani;
- 3) cazuri documentate de fraudă sau corupție, asociate proiectului, au fost identificate și confirmate potrivit procedurilor stabilite în Codul Contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008.

IV. GRUPUL DE LUCRU PENTRU INVESTIȚII CAPITALE PUBLICE

9. Ministerul Finanțelor gestionează procesul de determinare a eligibilității proiectelor noi de investiții capitale publice, care se includ în anexă la legea bugetară anuală, în baza propunerilor parvenite de la autoritățile bugetare, prin intermediul Grupului de lucru.

10. Componenta Grupului de lucru se aprobă prin Ordinul Ministrului finanțelor. Componenta nominală a Grupului de lucru se actualizează la necesitate anual la începutul procesului de elaborare a proiectului CBTM.

11. Grupul de lucru este condus de Secretarul de Stat responsabil pentru buget.

12. În componența Grupului de lucru se includ șefii subdiviziunilor Ministerului Finanțelor responsabili pentru domeniile de:

- 1) investiții capitale publice;
- 2) politici și sinteză bugetară;
- 3) politici bugetare sectoriale;
- 4) datorie publică;
- 5) asistență externă.

13. Grupul de lucru asigură examinarea și confirmarea eligibilității proiectelor noi de investiții capitale (care se includ în anexă la legea bugetară anuală) pentru a fi incluse în proiectul CBTM/legii bugetului de stat, în baza cerințelor stabilite în Anexa nr. 2 la Regulament „Cerințe de evaluare a eligibilității proiectelor noi de investiții capitale publice”.

14. Grupul de lucru examinează numai propunerile de proiecte noi, care au fost plasate în SI RPIC.

15. Grupul de lucru se convoacă în ședințe pe măsura necesității.

16. Subiectele, problemele, divergențele discutate și deciziile adoptate de Grupul de lucru se consemnează în procesele verbale.

17. Ministerul Finanțelor asigură secretariatul și aranjamentele logistice în activitatea Grupului de lucru.

V. ETAPELE DE BAZĂ ALE PROIECTELOR NOI DE INVESTIȚII CAPITALE PUBLICE CARE SE INCLUD ÎN ANEXĂ LA LEGEA BUGETARĂ ANUALĂ

18. Fiecare proiect de investiții capitale publice parcurge următoarele etape consecutive:

- 1) identificarea și evaluarea preliminară a proiectului;
- 2) pregătirea documentației, elaborarea și prezentarea propunerilor de proiect;
- 3) examinarea propunerilor și determinarea eligibilității proiectului;
- 4) selectarea proiectelor și includerea acestora în proiectul CBTM/legii bugetului de stat;
- 5) implementarea și monitorizarea proiectului;
- 6) evaluarea finală și auditul (post-implementare).

Secțiunea 1

Identificarea și evaluarea preliminară a proiectului

19. Autoritatea bugetară, care inițiază proiectul, este responsabilă pentru identificarea și evaluarea preliminară a proiectului.

20. La identificarea și evaluarea preliminară a proiectului, se țin cont de următoarele:

- 1) propunerile de proiecte noi se înaintează de orice autoritate bugetară;
- 2) autoritățile bugetare stabilesc propriile priorități și proceduri specifice pentru identificarea, pregătirea și selectarea proiectelor;
- 3) proiectele se identifică în procesul de planificare strategică și vizează soluționarea problemelor specifice, abordate în strategia națională sau strategiile pe domenii de activitate, pentru a fi considerate la etapa de elaborare a strategiilor sectoriale de cheltuieli incluse în CBTM;
- 4) pentru proiectele noi, costul estimativ al cărora depășește valoarea de 10 milioane de lei, alocarea mijloacelor financiare din bugetul de stat în scopul elaborării studiului de fezabilitate, se efectuează doar cu acordul organului responsabil de planificare strategică (CIPS).

Secțiunea a 2-a

Pregătirea documentației, elaborarea și prezentarea propunerilor de proiect

21. Autoritatea bugetară, care inițiază proiectul, este responsabilă pentru pregătirea documentației (inclusiv studiul de fezabilitate), elaborarea și prezentarea propunerilor de proiecte noi de investiții capitale publice.

22. Propunerile respective se prezintă Ministerului Finanțelor în varianta finală. Cerințele detaliate de eligibilitate ale proiectului nou de investiții capitale publice sunt incluse în Anexa nr.1 la Regulament „Formular de identificare și evaluare a proiectului de investiții capitale publice”:

1) rezumatul proiectului propus include: scopul proiectului, politica/cadrul strategic relevant, beneficiarii proiectului, locația proiectului, sursele posibile de finanțare;

2) analiza tehnică include:

- a) specificațiile tehnice și resursele necesare;
- b) tehnologiile existente disponibile pentru realizarea proiectului propus;
- c) evaluarea operațională, care confirmă raționalitatea și corectitudinea operațiunilor și a programelor de implementare a proiectului, precum și asigurarea finalizării proiectului în termenii prevăzuți.

3) analiza economico-financiară include:

a) *studiu de caz* – care conține analiza economică generală relevantă proiectului, analiza cererii pentru bunurile/serviciile realizate de către proiect și analiza aferentă satisfacerii cererii estimate privind rezultatele scontate ale proiectului;

b) *studiu financiar* – conține analiza costurilor de implementare, de operare și menținere a activelor proiectului, de asemenea și analiza surselor de finanțare, costuri și instrumente de finanțare (în cazul proiectelor finanțate din surse externe);

c) în cazul proiectelor noi, costul estimativ al cărora nu depășește valoarea de 10 milioane de lei și pentru care nu este elaborată documentația de proiect, se indică un cost preliminar, estimat de către autoritatea bugetară care inițiază proiectul;

d) pentru proiectele noi, costul estimativ al cărora nu depășește valoarea de 10 milioane de lei, nu este obligatorie elaborarea studiului de fezabilitate;

e) pentru proiectele noi, costul estimativ al cărora depășește valoarea de 10 milioane de lei, se elaborează studiul de fezabilitate în conformitate cu cerințele definite în Anexa 1 la Regulament „Formular de identificare și evaluare a proiectului de investiții capitale publice”, care devin obligatorii;

f) pentru proiectele noi, costul estimativ al cărora variază de la 10 la 200 milioane de lei, nu este obligatorie includerea în studiul de fezabilitate a analizei cost-beneficiu;

g) pentru proiectele noi, costul estimativ al cărora depășește valoarea de 200 milioane de lei, este obligatorie elaborarea unui studiu de fezabilitate, cu includerea analizei cost-beneficiu;

h) în cazul, în care nu este posibil să se evalueze și să se cuantifice beneficiile în proiectele ce depășesc valoarea de 200 milioane de lei, în studiul de fezabilitate analiza cost-beneficiu se va substitui cu analiza cost-eficacitate.

4) o evaluare juridică care asigură, că proiectul propus nu este în conflict cu cadrul legislativ și alte reglementări;

5) o evaluare instituțională și de management, care confirmă prezența unor aranjamente instituționale și de management adecvate pentru implementarea eficientă a proiectului propus;

6) o evaluare a impactului social, care descrie consecințele (negative și pozitive) proiectului propus asupra populației, cum ar fi: efectul asupra nivelului de trai, sărăciei, șomajului, discriminării și egalității de gen;

7) o evaluare a impactului asupra mediului, care descrie impactul potențial (pozitiv și negativ) al proiectului propus asupra mediului și măsurile posibile pentru atenuarea impactului negativ;

8) analiza riscurilor, include riscurile identificate și măsurile de reducere a riscurilor asociate proiectului propus, luând în considerare toate domeniile menționate anterior.

23. Proiectele de investiții capitale publice, suspendate pentru o perioadă maximă de 3 ani, care se propun pentru reluare, parcurg etapele aferente ciclului proiectului nou și se revaluează conform prevederilor Regulamentului.

24. Autoritățile bugetare pot externaliza/contracta elaborarea unor studii, analize, menționate anterior, către companiile de consultanță specializate, cu condiția, că costurile asociate încheierii unui contract cu companiile menționate să fie planificate și incluse în proiectul legii bugetului de stat în conformitate cu procedurile prevăzute.

25. Autoritatea bugetară, responsabilă de proiectul de investiții capitale publice prezintă Ministerului Finanțelor:

1) propunerile de proiecte de investiții capitale publice în curs de execuție conform formularului din Setul metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului, aprobat prin Ordinul Ministrului finanțelor nr.209/2015;

2) propunerile de proiecte noi de investiții capitale publice conform Anexei nr.1 la Regulament „Formular de identificare și evaluare a proiectului de investiții capitale publice”.

26. Propunerile de proiecte noi de investiții capitale publice se înaintează către Ministerul Finanțelor, prin plasarea în SI RPIC a Anexei nr.1 la

Regulament „Formular de identificare și evaluare a proiectului de investiții capitale publice”.

Secțiunea a 3-a
Examinarea propunerilor și
determinarea eligibilității proiectului

27. Grupul de lucru este responsabil pentru examinarea propunerilor de proiecte noi de investiții capitale.

28. Grupul de lucru examinează propunerile de proiecte noi transmise de autoritățile bugetare și stabilește eligibilitatea acestora în conformitate cu cerințele stabilite în Anexa nr.2 la Regulament „Cerințe de evaluare a eligibilității proiectelor noi de investiții capitale publice”.

Secțiunea a 4-a
Selectarea proiectelor și includerea acestora
în proiectul CBTM/legii bugetului de stat

29. La etapa elaborării proiectului CBTM/legii bugetului de stat se examinează doar proiectele din lista celor eligibile și plasate în SI RPIC.

30. Selectarea proiectelor noi pentru a fi incluse în proiectul CBTM/legii bugetului de stat se efectuează de către organul responsabil de planificare strategică (CIPS), în conformitate cu procedurile generale de planificare bugetară și prevederile Legii nr.181/2014.

Secțiunea a 5-a
Implementarea și monitorizarea proiectului

31. Implementarea și monitorizarea proiectelor este în responsabilitatea autorității bugetare, care implementează proiectul.

32. La implementarea și monitorizarea proiectelor, se țin cont de următoarele:

1) toate achizițiile pentru proiecte sunt autorizate de autoritățile bugetare, care implementează proiectul și sunt efectuate în conformitate cu cadrul legal privind achizițiile publice și cu reglementările aferente;

2) faza de implementare a proiectelor se inițiază în baza documentației și a specificațiilor proiectului, publicarea și organizarea procedurii de achiziție publică;

3) finanțarea proiectului va fi realizată în limitele alocațiilor prevăzute în anexă la legea bugetară anuală cu privire la investițiile capitale publice;

4) în procesul de implementare a proiectului, autoritatea bugetară responsabilă va asigura:

a) corectitudinea determinării volumului lucrărilor efectuate;
b) ținerea evidenței contabile conform standardelor aprobate și reflectarea corectă a cheltuielilor;

c) utilizarea rațională, eficientă și eficace a alocațiilor bugetare.

5) autoritatea bugetară responsabilă de proiect va asigura monitorizarea implementării proiectului în funcție de termenii și rezultatele stabilite.

6) monitorizarea implementării unui proiect constă în întocmirea și prezentarea (anual până la 1 martie) Ministerului Finanțelor a Raportului anual de monitorizare a implementării proiectelor, conform anexei nr. 3 la prezentul Regulament. Concomitent cu prezentarea Raportului către Ministerul Finanțelor, acesta se plasează pe pagina web oficială a autorității bugetare respective;

7) autoritatea bugetară responsabilă de proiect asigură darea în exploatare a obiectivului;

8) autoritatea bugetară responsabilă de proiect asigură bugetarea mijloacelor financiare necesare pentru funcționarea și întreținerea activelor ca rezultat al finalizării proiectului.

Secțiunea a 6-a **Evaluarea finală și auditul (post-implementare)**

33. Autoritatea bugetară care implementează proiectul este responsabilă de evaluarea finală și auditul (post-implementare).

34. La îndeplinirea acestei sarcini se realizează următoarele acțiuni:

1) la finalizarea perioadei de implementare a proiectului, autoritatea bugetară responsabilă, prezintă Ministerului Finanțelor Raportul de evaluare finală a proiectului (conform Anexei nr. 4 la prezentul Regulament), nu mai târziu de un an de la darea în exploatare a proiectului. Concomitent cu prezentarea Raportului către Ministerul Finanțelor, acesta se plasează pe pagina web oficială a autorității bugetare respective;

2) la finalizarea lucrărilor, toate proiectele de investiții capitale publice obligatoriu sunt obiectul unui audit și/sau inspecții financiare externe. Rezultatele auditului/inspecției se comunică autorității bugetare responsabile de proiect și Ministerului Finanțelor.

VI. ETAPELE DE BAZĂ ALE PROIECTELOR NOI DE INVESTIȚII CAPITALE PUBLICE DIN CONTULFONDURILOR DE DEZVOLTARE

35. Propunerile de proiecte noi se înaintează către instituția responsabilă pentru gestionarea fondului de dezvoltare respectiv.

36. Instituția responsabilă pentru gestionarea fondului de dezvoltare plasează în SI RPIC Anexa nr.1 la prezentul Regulament „Formular de identificare și evaluare a proiectului de investiții capitale publice”, completată de către autoritatea bugetară, care inițiază proiectul.

37. Organul de administrare al fondului de dezvoltare este responsabil pentru examinarea propunerilor, stabilirea eligibilității, selectarea și monitorizarea proiectelor noi propuse spre finanțare, conform procedurilor aprobate prin actele normative specifice.

38. Organul de administrare al fondului de dezvoltare examinează numai propunerile de proiecte noi, care au fost plasate în SI RPIC.

Anexa nr. 1
la Regulamentul cu privire la
proiectele de investiții
capitale publice

FORMULAR

de identificare și evaluare a proiectului de investiții capitale publice

Secțiunea A: Rezumatul informației prezentate

Titlul proiectului:	
Costul total (mii lei):	
Perioada de implementare	
Autoritatea (Org. 1):	
Instituția (Org. 2):	
Sectorul:	

Secțiunea B: Informația privind fezabilitatea proiectului

Nr. d/o	Cerințe obligatorii	Descriere
1.	Rezumatul proiectului	
1.1.	Scopul proiectului	Stabiliți obiectivele strategice, care urmează a fi realizate la finalizarea proiectului.
1.2.	Cadrul strategic	Referințe la strategii naționale/sectoriale specifice, la care se referă proiectul.
1.3.	Beneficiarii	Lista potențialilor beneficiari de proiect.
1.4.	Locația	Stabiliți locația proiectului (se indică adresa)
1.5.	Surse posibile de finanțare	Indicați sursa potențială de finanțare a proiectului: Surse externe (împrumut sau grant), bugetul de stat, bugetul local, altele.
2.	Analiza tehnică În această secțiune se analizează aspectele tehnice ale proiectului.	
2.1.	Specificațiile tehnice și resursele	Descrierea și analiza specificațiilor tehnice, descrierea și evaluarea resurselor tehnice (instalații, echipamente etc.)
2.2.	Tehnologia Necesară	Descrierea și analiza nivelului tehnologiei existente disponibile, necesare pentru realizarea proiectului. În cazul proiectelor pe termen lung, ar putea fi incluse tehnologii viitoare relevante, și modul în care acestea, pot fi integrate în infrastructura tehnologică existentă.
2.3.	Evaluarea operațională/ de funcționare	Descrierea etapelor parcurse, activităților propuse și a programelor proiectului. Evaluarea, dacă implementarea proiectelor este realistă și adecvată, ținând cont de finalizarea proiectului în termenii propuși. Propunerea de proiect trebuie să includă o estimare credibilă de finalizare a fiecărei etape a proiectului (în faza de construcție și/sau în faza de operare, dacă este cazul)
3.	Analiza economico-financiară În această secțiune se analizează eficiența și eficacitatea proiectului. Toate ipotezele care certifică analiza trebuie să fie clare. Informațiile prezentate trebuie să includă:	

Nr. d/o	Cerințe obligatorii	Descriere
3.1.	Studiul de caz: rațional pentru proiect.	a) descrierea și contextul; b) analiza mediului economic și a potențialelor beneficii socio-economice pe termen scurt și pe termen lung; c) analiza cererii pentru serviciile furnizate; d) declarație dacă activul creat va genera profit.
3.2.	Studiul financiar: costurile și beneficiile proiectului.	a) toate costurile proiectului, inclusiv: costuri de capital (adică costuri pentru crearea activului fix); costuri de funcționare și de întreținere a activului după finalizarea proiectului; costuri care reies din contingente, inclusiv cele pentru atenuarea riscurilor (în subsecțiunea 8 analiza riscuri, descrise mai jos). Dacă nu pot fi aplicate standardele și prețurile de piață, se vor formula ipoteze rezonabile pentru justificarea costurilor; b) analiza tuturor beneficiilor directe și indirecte, reale și proiectate aferente ciclului proiectului. Dacă pentru beneficiile cuantificabile, nu se pot aplica standardele și prețurile de piață, se vor formula scenarii potrivite pentru dezvoltarea lor. Pentru beneficii necuantificabile (cum ar fi beneficiile socio-economice) se va elabora o analiză narativă, prin care să se explice natura și contribuția lor pozitivă; c) în cazul în care cele mai relevante costuri și beneficii pot fi evaluate și cuantificate, analiza va include mai multe metode de evaluare a performanței, precum valoarea actualizată netă și rata internă de rentabilitate, dacă se consideră necesar, comparațiile acestor indici se va efectua cu indicii proiectelor de aceeași natură; d) o analiză a surselor și instrumentelor folosite pentru finanțare, cum ar fi împrumuturile. Dacă este cazul, analiza va include costul pentru deservirea instrumentelor financiare, orice consecințe pentru nerespectarea obligațiilor prevăzute de instrumente și situațiile în care costul finanțării pot fi modificat.
3.3.	Analiza cost-beneficiu analiza cost-eficacitate	Pentru proiectele cu valoarea mai mare de 200 milioane lei, având în vedere, că beneficiile cu cel mai mare impact, pot fi evaluate și cuantificate în mod constant, se va efectua o analiză cost-beneficiu (ACB). O analiză cost beneficiu cuprinzătoare va include informațiile solicitate la subsecțiunile 3.1 și 3.2 și va lua în considerare suplimentar: a) Costul de oportunitate – Se evaluează câștigul potențial din cea mai bună alternativă la care se renunță. Resursa, rezultatul și efectele externe ale unui proiect de investiții se evaluează la costurile de oportunitate socială, calculând astfel randamentul net, care exprimă contribuția proiectului la asigurarea bunăstării sociale. b) Perspectiva pe termen lung - În funcție de sectorul de activitate, se stabilește un orizont de timp adecvat (de la 10 la 30 de ani). Orizontul de timp stabilit pentru prognoza costurilor și beneficiilor viitoare; pentru adoptarea unor rate de actualizare adecvate în calcularea valorilor actualizate a costurilor și

Nr. d/o	Cerințe obligatorii	Descriere
		<p>beneficiilor viitoare, luând în considerare riscurile proiectului.</p> <p>c) Exprimarea performanței economice în unități monetare - Valoarea monetară este atribuită tuturor efectelor pozitive și negative asupra bunăstării intervenției. Aceste valori sunt actualizate și mai apoi însumate pentru a calcula beneficiul total net. Performanța per totală a proiectului se măsoară prin indicatori și anume, valoarea actualizată netă economică (VANE), exprimată în unități monetare și rata de rentabilitate economică (RRE), permițând compararea și clasificarea proiectele concurente sau cele alternative.</p> <p>d) Abordare microeconomică - Impactul proiectului asupra societății în ansamblu este evaluat prin calcularea indicatorilor de performanță economică. O descriere calitativă a efectelor indirecte sau mai ample realizate de proiect, care nu pot fi cuantificate și reflectate în VANE (de exemplu, efectele pe piața secundară, fondurile publice, ocuparea forței de muncă, nivelul de creștere regional etc.), trebuie prezentată pentru a explica mai bine, care este contribuția proiectului referitor la obiectivele de politici.</p> <p>e) Abordarea incrementală - ACB compară un scenariu „cu proiect” cu scenariile liniei de bază contrafactice „fără proiect” („activitate curentă” sau „fără minimum”). În ACB trebuie să se ia în considerare doar diferența dintre fluxurile de numerar din scenariul cu proiect și scenariile contrafactual. Indicatorii de performanță financiară și economică se calculează în baza fluxurilor de numerar incrementale.</p> <p>În cazul proiectelor cu valoarea mai mare de 200 milioane lei, cu beneficii ce au impact major, dar nu pot fi ușor estimate sau cuantificate, va fi efectuată o analiză cost-eficacitate în loc de o analiză cost beneficiu (ACB). Accentul va fi pus pe eficacitatea relativă a proiectului, ținând cont de costurile implicate, în locul compromisului dintre costuri și beneficii.</p>
4.	Evaluarea juridică	Informațiile prezentate trebuie să includă o evaluare pentru o confirmare dacă cadrul legal și de reglementare existent este adecvat pentru implementarea proiectului. În cazul în care trebuie efectuate amendamente în cadrul legal, este necesară o evaluare a esenței acestora și o estimare a timpului necesar pentru finalizarea lor.
5.	Evaluarea instituțională și de management	Informațiile prezentate trebuie să precizeze în mod clar prezența și descrierea în detaliu a cadrului instituțional și de management a autorității responsabile pentru o implementare efectivă a proiectului
6.	Evaluarea impactului social	Informațiile prezentate trebuie să includă o evaluare a consecințelor (negative și pozitive) proiectului propus asupra populației, cum ar fi: efectul asupra nivelului de trai, sărăciei, șomajului, discriminării și egalității de gen, acolo unde acest fapt se consideră relevant.
7.	Evaluarea	Informațiile prezentate trebuie să includă:

Nr. d/o	Cerințe obligatorii	Descriere
	impactului de mediu	a) analiza potențialelor efecte pozitive și negative ale proiectului asupra mediului; b) măsuri de atenuare a impactului negativ sau soluții tehnice alternative / îmbunătățite propuse aferente proiectului. NB: Analiza ar trebui să indice dacă unele aspecte ale proiectului contravin sau contravin prevederilor legale de mediu și a posibilelor soluții (în corelație cu Secțiunea 4, Evaluare juridică)
8.	Analiza riscului	Informațiile transmise includ: a) descrierea tuturor riscurilor și incertitudinilor semnificative, cuantificarea riscurilor acolo unde este posibil; b) analiza scenariului de risc: probabilitatea materializării riscului și posibilul impact asupra implementării proiectului; c) propuneri pentru monitorizarea riscurilor și reducerea riscurilor

Conducătorul autorității bugetare

(numele,
prenumele)

(semnătura)

Executorul

(numele,
prenumele)

(semnătura)

se va indica data completării

Cerințe de evaluare a eligibilității proiectelor noi de investiții capitale publice

Cerințele obligatorii la propunerile pentru proiectele noi de investiții capitale publice	
1.	Rezumatul Proiectului
1.1.	Scopul
1.2.	Cadrul strategic
1.3.	Beneficiarii
1.4.	Locația
1.5.	Surse posibile de finanțare
2.	Analiza tehnică
2.1	Specificațiile tehnice și resursele
2.2	Tehnologii necesare
2.3	Evaluarea operațională/de funcționare
3.	Analiza economico-financiară
3.1	Studiul de caz
3.2	Studiul financiar
3.3	Analiza cost-beneficiu/cost-eficacitate <i>(pentru proiecte cu valoarea mai mare de 200 mil. lei)</i>
4.	Evaluarea juridică
5.	Evaluarea instituțională și de management
6.	Evaluarea impactului social
7.	Evaluarea impactului de mediu
8.	Analiza riscului

Notă. Descrierea detaliată a modului de evaluare pe bază de scoring pentru utilizarea în evaluarea proiectelor de investiții capitale publice va fi aprobată prin Ordinul Ministrului finanțelor.

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul hotărârii Guvernului
„Cu privire la proiectele de investiții capitale publice”

1. Denumirea autorului și a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărârii Guvernului „Cu privire la proiectele de investiții capitale publice” (*în continuare – proiect*) a fost elaborat de către Ministerul Finanțelor.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Potrivit Raportului PIMA „Evaluarea managementului investițiilor publice din RM”, elaborat de către experții FMI și recomandărilor experților proiectului de asistență tehnică „Suport pentru Guvernul RM în pregătirea proiectelor de investiții întru implementarea Agendei de Asociere RM-UE”, se constată necesitatea modificării Regulamentului privind investițiile capitale publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1029/2013 în vederea asigurării că toate proiectele de investiții capitale (din toate surse de finanțare ale bugetului de stat) vor parcurge procesul unic de evaluare.

În prezent se constată că, din cauza unor proceduri dificile/anevoioase și a capacităților reduse ale autorităților bugetare de realizare a proiectelor de investiții capitale publice, nu toate prevederile Hotărârii Guvernului nr.1029/2013 se execută integral. În vederea simplificării procesului de examinare și selectare a propunerilor de proiecte noi de investiții capitale publice, se impune necesitatea modificării unor etape de implementare a proiectelor.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul prevede modificarea integrală a Regulamentului cu privire la proiectele de investiții capitale publice, cele mai semnificative ajustări sunt următoarele:

1. Prevederile proiectului se vor aplica tuturor proiectelor de investiții capitale publice, indiferent de costul estimativ al acestuia (în prezent prevederile Hotărârii Guvernului nr.1029/2013 nu se aplică proiectelor cu un cost sub 5 mil. lei);

2. Prevederile proiectului se vor aplica tuturor proiectelor de investiții capitale publice finanțate din contul bugetului de stat, indiferent de sursa de finanțare, inclusiv pentru proiectele finanțate din contul surselor externe și fondurilor de dezvoltare;

3. Propunerile de proiecte noi (indiferent de sursa de finanțare) se vor prezenta în baza a unui formular completat conform Anexei nr.1 la proiectul Regulamentului, care va fi plasat sistemului informațional „Registrul proiectelor de investiții capitale” (SI RPIC);

4. Etapele de bază ale proiectelor de investiții capitale, care se includ în anexă la legea bugetară anuală diferă de etapele ale proiectelor finanțate din contul fondurilor de dezvoltare . Etapele de evaluare, selectare și monitorizare a proiectelor finanțate din contul fondurilor de dezvoltare se vor implementa conform regulilor stabilite în actele normative specifice fondurilor respective.

5. Deoarece procesul de evaluare a eligibilității proiectelor de investiții capitale, care se includ în anexă la legea bugetară anuală, este parte componentă a procesului bugetar și se efectuează la etapa elaborării proiectelor CBTM și legilor bugetare anuale, în componența Grupului de lucru pentru investiții capitale publice se propune includerea doar a reprezentanților Ministerului Finanțelor;

6. Pentru proiectele noi de investiții capitale cu un cost estimativ de peste 10 mil. lei, în mod obligatoriu, se va elabora studiul de fezabilitate, iar pentru proiectele cu un cost estimativ de peste 200 mil. lei se va elabora studiul de fezabilitate cu includerea, după caz, a analizei cost-beneficiu și a analizei cost-eficacitate;

7. Buna practică internațională recomandă că, documentele de reglementare să fie scurte și să cuprindă principiile de bază. Prin urmare, toate detaliile operaționale, aferente Regulamentului în cauză, vor fi incluse în Ordinul MF, care va fi întocmit după aprobarea hotărârii de Guvern.

4. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului nu implică cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat.

5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Urmare a aprobării prezentului proiect urmează a fi ajustate unele acte normative în vigoare din domeniul administrării fondurilor de dezvoltare.

Concomitent, cu prevederile proiectului în cauză vor fi corelate stipulările Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului, aprobat prin Ordinul Ministrului finanțelor nr.209/2015 și Instrucțiunii privind managementul proiectelor de investiții capitale, aprobată prin Ordinul Ministrului finanțelor nr.285/2015.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Întru respectarea prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor www.mf.gov.md (compartimentul „Transparența decizională”, directoriul „Procesul decizional”), precum și pe portalul www.particip.gov.md.

Concomitent, în scopul respectării tuturor procedurilor stabilite de Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul a fost înaintat spre avizare autorităților publice centrale și altor instituții interesate. Propunerile acestora au fost luate în considerare parțial și au fost incluse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiectul dat.

7. Constatările expertizei anticorupție

În conformitate cu art.35 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul a fost supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție. Recomandările CNA au fost incluse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiectul în cauză.

Secretar general al ministerului

Dina ROȘCA